

W oczekiwaniu na zbliżające się Święta Bożego Narodzenia i Nowy Rok żegnamy minione miesiące i pełni nadziei spoglądamy w przyszłość. Pragniemy przeżyć niepowtarzalne świąteczne chwile w pokoju i wzajemnej bliskości. Serdeczne życzenia: zdrowia, pogody ducha, spełnienia wszystkich marzeń i wielu sukcesów wszystkim Nauczycielom i Uczniom.

życzy Redakcja

Co w numerze:

1. Tradycja Jasełek
2. Akcje charytatywne
3. Mikołajki
4. Skąd wywodzi się kolęda?
5. Tradycje Bożonarodzeniowe
6. Dlaczego ubieramy choinkę?
7. Sport - mini koszykówka chłopców i dziewcząt

"PRYMUSIK"

1. Spotkanie ze stomatologiem
2. Zabawa andrzejkowa
3. Szopki Krakowskie - relacja z wycieczki
4. "Asterix i Obelix: w służbie Jej Królewskiej Mości"

W Prymusiku również wiersz Mieszka Chytrós pt. **'Świąteczny czas'**

ZDROWYCH- bo to najważniejsze.
PEŁNYCH MIŁOŚCI- bo to sens życia.
WIARY- bo pozwala przetrwać trudne chwile.
NADZIEI- bo wtedy

niemożliwe staje się możliwe.

WESOŁYCH I ZDROWYCH ŚWIĄT!

Pierwsze jasełka urządził dawno temu, w roku 1223, wielki miłośnik Dzieciątka Jezus - św. Franciszek z Asyżu w skalnej grocie w Greccio. Ojcowie i bracia z Zakonu zwyczaj ten ponieśli na cały świat, w tym także do Polski, gdzie już pod koniec XIII wieku pojawiły się figury przedstawiające całą scenę Bożego Narodzenia. Nadszedł jednak czas, gdy ludziom znudziło się coroczne oglądanie drewnianych czy kamiennych figur. Pomysłowi bracia zakonni zaczęli więc wystawiać najpierw ruchome figury, później zaś kukiełkowe i właśnie takie widowiska zaczęły gromadzić wielkie tłumy

ludzi. Niestety reakcja ludzi na te przedstawienia nie była godna miejsca w jakim je wystawiano - kościoła i dlatego jasełka z nich usunięto. Zaczęto je wystawiać w różnych miejscach (większych

domach, placach, ulicach). Jasełka zawsze rozpoczynają się sceną zbudzenia pasterzy przez aniołów. Zawsze jest też w nich scena na dworze okrutnego króla Heroda, jest śmierć krążąca wokół jego tronu, która kosą ścina mu głowę, jest niesforny diabeł namawiający go do zabicia dzieci w Betlejem. Jest oczywiście Święta Rodzina przy żłóbku małego Jezusa, są pasterze i Trzej Królowie przychodzący z darami.

opracował Patryk
Piwowarczyk, kl. 6a

Życzenia świąteczne

ZDROWYCH- bo to najważniejsze.
PEŁNYCH MIŁOŚCI- bo to sens życia.
WIARY- bo pozwala przetrwać trudne chwile.
NADZIEI- bo wtedy niemożliwe staje się możliwe.
WESOŁYCH I ZDROWYCH ŚWIĄT!

CYTAT

"Nie liczy się, co robimy ani ile robimy, lecz to, ile miłości wkładamy w działanie."

Matka Teresa z Kalkuty

"Zawsze bądź szlachetny. Bądź do pomocy gotowy."
J.W. Goethe

Co roku, od ponad 10 lat pod opieką p. J. Kuźmy uczniowie naszej szkoły uczestniczą w akcji charytatywnej 'Do serca przytul psa, weź na kolana kota' zbierając karmę dla zwierząt przebywających w schronisku albo bezdomnych zwierząt w Krakowie ul. Rybna 3. Tegoroczną akcją organizowali i przeprowadzili uczniowie kl. Vb a wspierali ich koleżanki i koledzy z klasy Va. Do akcji włączyli się niemal wszyscy uczniowie kl. I i VI. Karma w dalszym ciągu jest zbierana. W następnym numerze powiadomimy społeczność szkolną ile zebraliśmy i oddaliśmy karmy dla opuszczonych i samotnych zwierząt. Dziękujemy wszystkim koleżankom i kolegom za poparcie naszej akcji.

artykuł napisali:
Kacper Urych i
Jakub Lebiest -
uczniowie kl. Vb

W Wigilię Bożego Narodzenia

spotykamy się u
mojej babci,
łamiemy się
opłatkiem, jemy
wspólnie kolację
wigilijną i otwieramy
prezenty. Później na
organach gram

kolędy dla mojej
rodziny. W Święta
Bożego Narodzenia
idziemy do kościoła,
a potem zbieramy
się całą rodziną i
świętujemy.

Oliwia Lebiest kl. IIa

przysłowie:
'Gdy w dzień Adama
i Ewy mróz i
pięknie, zima
wcześnie pęknie.'

wiersz pt. 'Świąteczny czas'

Śniegiem sypnęło za
oknami, żwawo tańczy
płomień świecy, razem z
kolędnikami zaśpiewamy o
Jezusku. Dzieci już choinkę

stroją mama karpia
przygotuje wspólnie przy
świątecznym stole życzeń
moc nas oczaruje. Na nim
aż 12 potraw, każda

pyszna, wyśmienita, a ta bura kotka Mysia mówi ludzkim

głosem:

- Proszę daj karpika.

Mieszko Chytróś kl. IIa

ANIOŁ

..Pastuszkowie postrzegli
i do Betlejem biegli;
Pierwsi wieczną mądrość
witali Wieczną władzę
uznali; Biedni, prości i mali.

Adam Mickiewicz

Spotkanie z panią stomatolog Beatą Szydłowską - Klima

Wszyscy wiemy jak ważne jest kształtowanie postaw i nawyków już od najmłodszych lat dziecka, także postawy wobec własnego zdrowia i nawyków higieniczno-kulturowych. O zdrowiu dziecka i jego prawidłowym rozwoju decyduje wiele czynników, w tym prawidłowe odżywianie i Wszyscy wiemy jak ważne

jest kształtowanie postaw i nawyków już od najmłodszych lat dziecka, także postawy wobec własnego zdrowia i nawyków higieniczno-kulturowych. O zdrowiu dziecka i jego prawidłowym rozwoju decyduje wiele czynników, w tym prawidłowe odżywianie i dbanie o czystość osobistą,

w tym jamy ustnej. Dnia 13 grudnia w naszej szkole odbyło się spotkanie z panią stomatolog - mamą naszego kolegi z kl. V - p. Beatą Szydłowską - Klimą. Pani dentystka zapoznała dzieci z budową zęba, na podstawie plastikowego modelu, a także jak wygląda ząb zdrowy i zaatakowany przez

kolorowe wypełnienia

próchnicę. Pani doktor zaprezentowała również dzieciom w jakich kolorach mogą być wypełnienia zębów. Następnie w sposób

Jak dbać o zęby?

niezwykle ciekawo przedstawiła za pomocą prezentacji multimedialnej jak dbać o zęby, by nie było próchnicy oraz jak wyposażony jest gabinet

Uczniowie z wielkim zainteresowaniem wysłuchali porad pani doktor.

stomatologiczny. Później pokazała dzieciom film pt: "Doktor Ząbek", który opowiadał w jaki sposób tworzy się płytka nazębna, która żywi się słodzcami oblegającymi ząbek i zmienia się w "kwasowe potwory". Film w ciekawy i dostosowany do możliwości poznawczych dziecka zachęcał do higieny jamy ustnej. Pani

stomatolog podkreśliła także rolę prawidłowego odżywiania zachęcała do

spożywania warzyw i owoców, a także do zjadania surówek. W czasie spotkania uczniowie z wielkim zainteresowaniem wysłuchali porad, których udzieliła pani doktor, odpowiadali na pytania, za które dostawali plakietki.

Na zakończenie pani doktor podziękowała dzieciom za uwagę i zachęcała do systematycznego mycia zębów co najmniej 2 razy dziennie. Za życzliwe i miłe podejście do dzieci, za wyczerpujące informacje i fachowe porady,

Dziękujemy!

pani Beacie składamy serdeczne podziękowania.
Wychowawca
kl. IIa, K. Puchała

Zabawa Andrzejkowa

Były tańce przy wspaniałej muzyce, wróżby zorganizowane przez uczniów z Samorządu Szkolnego. Bawiliśmy się bardzo wesoło.

artykuł napisały:

Anna Szewczyk i
Zuzanna
Frankowska z kl. IIa
opracowały artykuł
o Andrzejkach

dyskoteka szkolna -
zabawa andrzejkowa

Andrzejki organizuje się wieczorem 29 listopada w wigilię św. Andrzeja. Wieczór andrzejkowy to zabawa, często taneczna. Połączona z wróżeniem. Wróżenie to przepowiadanie przyszłości. Istnieją różne sposoby wróżb, np:

- lanie wosku
 - przekładanie butów
 - wróżenie kostkami do gry
- W naszej szkole również odbyła się zabawa andrzejkowa.**

Nagrody w konkursie
"Znam Prawa i
Obowiązki Dziecka"

W ogłoszonym przez Szkołę im. Króla Kazimierza Wielkiego w Niepołomicach konkursie plastyczno - literackim "Znam Prawa i Obowiązki Dziecka" uczniowie naszej szkoły zdobyli nagrody i wyróżnienia.

1. Mikołaj Ekiert, kl. IIb - 3 miejsce
2. Mateusz Gałęzowski, kl. IIa - wyróżnienie.

Gratulujemy!

Święty Mikołaj

Św. Mikołaj z Miry określany również jako Święty Mikołaj Cudotwórca - ur. ok. 270 w Patarze w Azji Mniejszej, zm. ok. 345 lub 352 biskup Miry w dzisiejszej Turcji. Święty Kościoła katolickiego i prawosławnego, gdzie tytułowany jest mianem św. Mikołaja Cudotwórcy. Zasłynął jako cudotwórca, ratując żeglarzy i miasto od głodu. Odwagą i sprawiedliwością wykazał się ratując od śmierci niesłusznie skazanych urzędników.

Według podań, święty Mikołaj, po bogatych rodzicach otrzymał w spadku znaczny majątek,

którym chętnie dzielił się z ubogimi. Wyróżniał się pobożnością i miłosierdziem. Mieszkańcy Miry wybrali go na swojego biskupa. Po życiu gorliwym i pełnym dobrych czynów, zmarł w połowie IV wieku, spontanicznie

czczony przez wiernych. Znana jest historia o trzech niesprawiedliwie uwięzionych oficerach uwolnionych za jego wstawiennictwem; opowieść o trzech ubogich pannach wydanych za mąż dzięki posagom,

których Święty dyskretnie im dostarczył; o trzech młodzieńcach uratowanych przez niego od wyroku śmierci; o żeglarzach wybawionych z katastrofy morskiej. K. Ochońska, 6a

Tradycje Bożonarodzeniowe

Jest to święto rodzinne, przeważnie spędzane w gronie najbliższych ludzi - sięga tradycjami dawnych czasów. Do wieczery wigilijnej zasiadamy wraz z zapadnięciem zmroku, z chwilą ukazania się pierwszej gwiazdy pilnie wypatrywanej przez dzieci. Zaczynamy od dzielenia się opłatkiem połączonym ze składaniem sobie życzeń. Dla dzieci jest to chyba najpiękniejszy wieczór w roku, gdyż pod choinką czekają prezenty...

Najważniejszym i najbardziej wzruszającym momentem było i jest dzielenie się poświęconym

opłatkiem. Staropolskie opłatki były różnokolorowe i bardzo ozdobne. Dziś opłatki są białe i ozdobnie wytłaczane. Nazwa "opłatek" pochodzi od łacińskiego słowa "oblatum", czyli dar ofiarny. Pięknym staropolskim zwyczajem jest zapraszanie na Wigilie ludzi samotnych - tak aby w ten wieczór nikt nie był opuszczony .
Patrik Piwowarczyk kl. 6a

KOLEDA

informacje wyszukał: Patryk Piwowarczyk, kl.6 a

Nierozłącznym elementem Świąt Bożego Narodzenia jest kolęda. Nazwa kolęda pojawiła się dawno temu. Wywodzi się ona od słowa "calendae", tak bowiem Rzymianie nazywali początek każdego miesiąca. Owe kalendy, szczególnie styczniowe, czyli noworoczne, obchodzili

sławiących narodziny Chrystusa, odwiedzania się w domach, kupowania świątecznych podarunków.

Z biegiem czasu kolędą zwano nie tylko pieśń na Boże Narodzenie, ale także zwyczaj chodzenia po domach z życzeniami świąteczno -noworocznymi czy odwiedzanie przez kapłana parafian w ich domach. Trudno dziś ustalić dokładnie czas, kiedy pierwsze kolędy pojawiły się w Polsce.

Prawdopodobnie mogło to być już w XIII wieku, kiedy to przybyli do nas ojcowie franciszkanie. Oni to

zaczęli urządzać po kościołach szopki, oni też pierwsi organizowali jasełka - ruchome przedstawienia scen Bożego Narodzenia.

bardzo radośnie, bawili się, śpiewali, składali sobie życzenia i obdarowywali prezentami. Kościół katolicki zniósł stary,

pogański zwyczaj obchodzenia kalend, zachowała się jednak tradycja śpiewania pobożnych pieśni,

Śl - pa - ste - rzom mó - wił: Chry - stus się wa
w Be - tle - em, nie ba - rdzo po - diem mi
i - dził się w u - bó - stwie, Pan wsze - go stwo
- cha noc, świę - ta noc Po - kój nie - sie - lu - d
- bka Ma - tka Świę - ta Czu - wa sa - ma u -
cią - tka snem - Nad - Dzie - cią - tka

Przy takich widowiskach na pewno śpiewano też i stosowne pieśni, jednak z tego czasu nie zachowała

się ani jedna kolęda. Najdawniejsze kolędy, które znamy, pochodzą z wieku XV, a najpopularniejsza z nich to kolęda "Anioł pasterzom mówił". Kolędy nigdy nie poszły w zapomnienie, bo śpiewali je z ochotą wszyscy, młodzi i starzy, przekazywano je ->

>z pokolenia na pokolenie, a gdy wynaleziono druk, drukowano je i zbiory takich kołęd i pastorałek zwano "kantyczkami".

PREZENTY Wigilijny zwyczaj obdarowywania się prezentami początek swój bierze jeszcze z rzymskich Saturnaliów. W późniejszych wiekach przez Kościół został nazwany Gwiazdka, gdyż prezenty wręczano, gdy na niebie zauważono pierwszą gwiazdę. Ową gwiazdę utożsamiano z Gwiazdą Betlejemską.

Ponieważ ta częścią wieczoru wigilijnego najbardziej zainteresowane były dzieci, nic

zatem dziwnego, że to one niecierpliwie wypatrywały pierwszej gwiazdki.

wigilijne przysłowia

'Jeśli nie odlecą ptaszki do Michała, do Wigilii zima nie nastąpi trwała.'

wigilijne przysłowia

'Święta Barbara po wodzie, Boże Narodzenie po lodzie.'
'Jakiś w Wigilię, takiś cały rok.'

CYTAT

"Jeżeli tak uroczyście obchodzimy narodzenie Jezusa, czynimy to dlatego, aby dać świadectwo, że każdy człowiek jest kimś jedynym i niepowtarzalnym"

Jan Paweł II

CYTAT

"Człowiek najpełniej afirmuje siebie, dając siebie. To jest pełna realizacja przykazania miłości."

Jan Paweł II

Oto imiona świętego Mikołaja w wybranych krajach

- 1.W ARMENII: Gaghant Baba
- 2.W AUSTRII: Christkind, Niklo
- 3.W AUSTRALII: Santa Claus, Father Christmas
- 4.W AZERBEJDŻANIE: Shakhta Babah
- 5.W BELGI: Saint Nicholas, Christkind, Kerstman
- 6.W BRAZYLII: Papai Noel, Vovo Indo
- 7.W BUŁGARII: Diado Coleda
- 8.W CHINACH: Dun Che

'Bajecznie kolorowe szopki krakowskie' - relacja Emilii Warzechy, kl.3

W ostatnich dniach mieliśmy szczęście obejrzeć wystawę szopek krakowskich, która znajduje się w Pałacu Krzysztofory w Krakowie. Od naszej Pani dowiedzieliśmy się, że szopki krakowskie pojawiły się w połowie XIX wieku. Ich twórcami byli cieśle i murarze z Krakowa i okolicznych wsi. Dali oni początek całym rodom

budowniczych szopek. Wzorem stały się zabytkowe budowle miasta: Wawel, Kościół

Mariacki, Sukiennice, Barbakan. Bajecznie kolorowe szopki zachwyciły nas misternym wykonaniem i różnorodnością szczegółów architektonicznych: kolumnad, wieżyczek, balustrad, witraży.

Każda szopka była inna i wyjątkowo piękna. Podobały nam się także szopki wykonane przez dzieci. Zostały one wyeksponowane w oddzielnej sali. Zadziwiły nas również bogactwem szczegółów oraz pomysłowością autorów.

Warto zobaczyć

Zachęcamy Was do obejrzenia wystawy, która znajduje się na Rynku Głównym w Krakowie.

Pierwsza szopka

Na krakowskim rynku szopka pojawiła się pierwszy raz w 1937.

Pomysłodawca

Organizatorem konkursu był Dyrektor Muzeum Historycznego Jerzy Dobrzycki.

"Asterix i Obelix: w służbie Jej Królewskiej Mości"

Kilka dni temu obejrzeliliśmy w kinie film "Asterix i Obelix: w służbie Jej Królewskiej Mości". Film opowiada o czasach przed naszą erą - kiedy Cezar zmierza w stronę Brytanii. Po drodze zdobywa wszystkie napotkane wioski. Przerażona królowa Brytanii prosi o pomoc Gallów pojących się magiczną miksturą. Film jest ciekawy i bardzo śmieszny. Niemal każda scena i dialog zawiera humor.

Film jest naprawdę świetny. Zachęcam Was do obejrzenia.

Dominik Wrześniak kl. 3

Najśmieszniejsze teksty to: Asterix: Musisz schować drzewo, gdzie idziesz? Do lasu. Musisz schować beczkę, gdzie idziesz? Obelix: Do lasu! Inna scena: W komnacie królowej spada na stół głąz wyrzucony z katapulty wojska Cezara. Królowa ze stoickim spokojem; dzwoni po służbę. Lokaje wynoszą głąz. Królowa stwierdza: - Trzeba będzie kupić nowy stół.

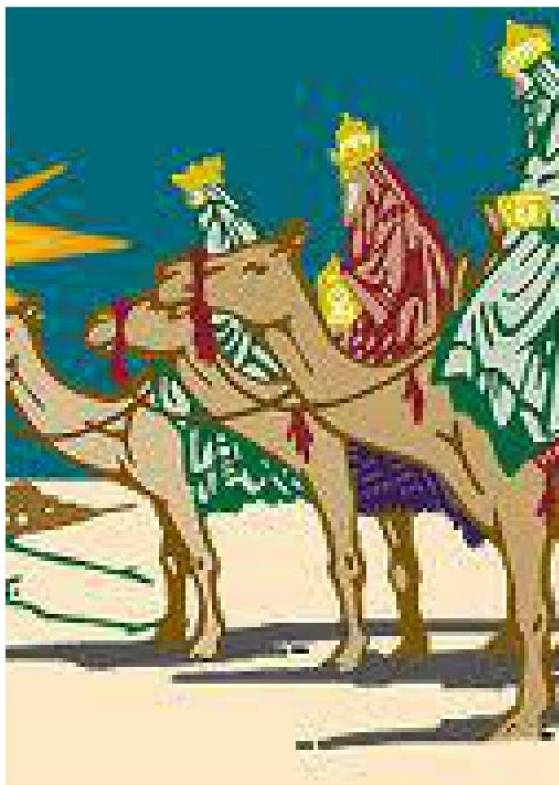
CHOINKA

Na wigilie Bożego Narodzenia niemal każda polska rodzina umieszcza w swoim mieszkaniu i dekoruje choinkę. Jest to jedna z najmłodszych tradycji wigilijnych. Początkowo, w tym również na ziemiach polskich, popularna była "jodłka", czyli wierzchołek sosny, jodły lub świerku zawieszony u pułapu. Drzewko to miało chronić dom i jego mieszkańców od złych mocy. Choinka w obecnej formie przyjęła się w Polsce dopiero

w XVIII w. i zwyczaj ten przeniósł się z Niemiec. Przyjęto od Niemców zwyczaj w Wigilie

Bożego Narodzenia ubierania dla dzieci sosenki lub jodełki orzechami, cukierkami, jabłuskami i mnóstwem świeczek woskowych".

Kościół był początkowo niechętny temu zwyczajowi, lecz szybko nadal choince chrześcijańską symbolikę "biblijnego drzewa wiadomości dobra i zła" pod którym rozpoczęła się historia ludzkości. Na choince nie

może zabraknąć jabłek, bo właśnie te owoce były na owym biblijnym drzewie, a ponadto jabłko symbolizuje zdrowie. Gwiazda na szczycie drzewka symbolizuje gwiazdę betlejemską, która wiodła Trzech Króli do

Dzieciątka Jezus. Świeczki na gałązkach to jak okruchy ognia, który dawniej płonął w izbie przez całą noc wigilijna, aby przychodzące na ten czas dusze przodków

mogły się ogrzać. Choinki ubierano także w piernikowe figurki ludzi i zwierząt, lukrowane kolorowo, posypane

Zwyczaj ubierania choinki zadomowił się dopiero ->

makiem, szczególnie okazałe prezentowała się postać Św. Mikołaja. Tak ustrojona choinka stała w domu do Trzech Króli. W wielu rejonach Polski.

na początku XX wieku.

materiał przygotował:
Patryk Piwowarczyk,
kl. 6a

SPORT

03 XII 2012 r. w Szkole Podstawowej w Staniątkach odbyły się gminne zawody w mini koszykówce chłopców. Drużyna chłopców zdobyła I miejsce w gminie i będzie reprezentowała Gm. Niepołomice na zawodach powiatowych.

Skład drużyny: Dawid Książek, Jakub Buczek, Marcin Lebiest, Szymon Urych, Mateusz Nowak, Bartosz Gawron, Karol Urych.

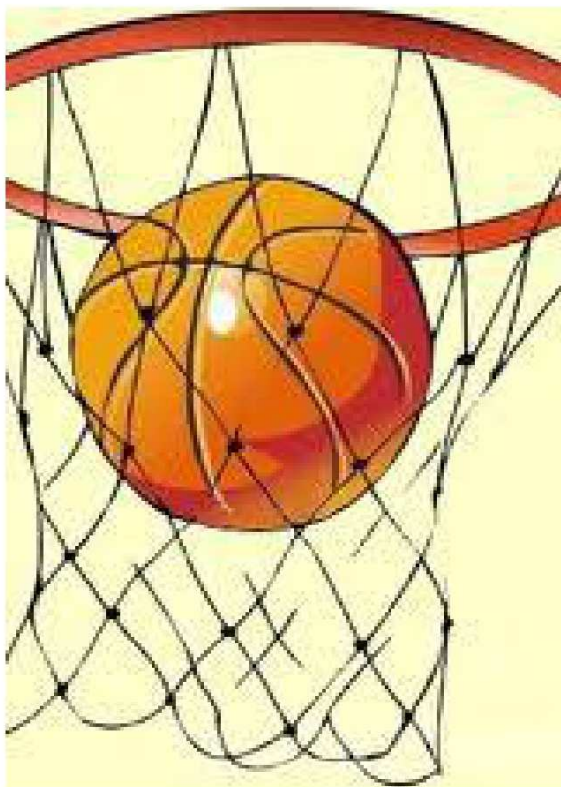
11 XII 2012 r. w Wieliczce rozegrano powiatowe zawody w mini koszykówce chłopców

w których drużyna chłopców z SP w Podłężu zajęła IV miejsce.

Skład drużyny: D. Książek, J. Buczek, M. Lebiest, Sz. Urych, M. Nowak, B. Gawron, K. Urych, D. Lebiest, B. Czop, P. Radwański.

04 XII 2012 r W Szkole Podstawowej w Podłężu odbyły się gminne zawody w mini koszykówce dziewcząt. Drużyna ze SP w Podłężu zajęła III miejsce.

Skład drużyny: Natalia Wdaniec, Natalia Dudzik, Weronika Dudka,

Julia Grzegórzko, Małgorzata Kubas, Julia Ciastoń, Karolina Brudnik, Aleksandra Staśko, Aleksandra Jungiewicz, Klaudia Krawczyk

opracowała p. Zofia Suślik

Góra Grosza

Na zdjęciu powyżej uczennice liczą pieniążki z akcji "Góra Grosza". W każdej klasie miało miejsce takie przeliczanie. Dziękujemy za aktywny udział w akcji!

Dziękujemy również wszystkim uczniom, którzy napisali artykuły do grudniowego wydania gazetki "Prymus" :)

Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku!

Niechaj w te święta niesie się kolęda. Niech narodzone Dziecię Błogosławi Wam. Oby w całym Nowym Roku Szczęście Wam sprzyjało na każdym kroku.

Redaktorzy:

"Prymusik" -
p.K. Puchała
"Prymus" -
p. E. Olszewska